

V Sympozjum im. Zofii Trojanowiczowej

Temat ukraiński w literaturze

Od romantyzmu do współczesności

W dwusetną rocznicę wydania utworu

***Maria. Powieść ukraińska* Antoniego Malczewskiego**

Pod honorowym patronatem
Jej Magnificencji Rektor UAM prof. dr hab. Bogumiły Kaniewskiej

od 7 do 9 kwietnia 2025 roku

Collegium Maius, Salon Mickiewicza, ul. Fredry 10
Biblioteka Raczyńskich, Plac Wolności 19

V Sympozjum im. Zofii Trojanowiczowej
Temat ukraiński w literaturze. Od romantyzmu do współczesności
W dwusetną rocznicę wydania utworu *Maria. Powieść ukraińska* Antoniego Malczewskiego
Pod honorowym patronatem Jej Magnificencji Rektor UAM prof. dr hab. Bogumiły Kaniewskiej

poniedziałek, 7 kwietnia 2025, Salon Mickiewicza, Collegium Maius

wtorek, 8 kwietnia 2025, Biblioteka Raczyńskich

9.00

prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska, Rektor UAM, Otwarcie konferencji
prof. dr hab. Jerzy Fiecko (UAM), O Profesor Zofii Trojanowiczowej

9.15

Katarzyna Kamińska, Dyrektor Biblioteki Raczyńskich, Przywitanie
uczestników konferencji
dr hab. Zofia Dambek-Giallelis (UAM), Prezentacja rękopisu *Marii*
dr Adam Cedro, Prezentacja nowego wydania poematu

9.30 prof. dr hab. Maria Bracka (Uniwersytet im. Tarasa Szewczenki w Kijowie),
Marie romantyków polskich „szkoły ukraińskiej”
9.50 prof. dr hab. Jarosław Ławski (UwB), Problemy badań nad „szkołą ukraińską”
w literaturze romantycznej: perspektywa praktyka
10.10 prof. dr hab. Radosław Okulicz-Kozaryn (UAM), Ewolucja szkoły ukraińskiej?
Michał Koroway-Metelicki i jego szkic o Leonardzie Sowińskim
10.30 prof. dr hab. Iwona Węgrzyn (UJ), „Szkoła ukraińska” jako projekt krytyczno-
literacki

10.00. dr hab. Danuta Zawadzka (prof. UwB), Świat kobiet w *Marii*
Malczewskiego – o tym, co za sceną
10.20 prof. dr hab. Włodzimierz Szturc (UJ), Powrót do podmiotu. Malczewski
i powściągliwość
10.40 mgr Wiktoria Kamińska (UG), Męski świat w *Marii* a tragizm Ukrainy
Malczewskiego
11.00 prof. dr hab. Krzysztof Trybuś (UAM), „Pieśń Masek” w *Marii*
Malczewskiego – kilka pytań (komunikat)

10.50–11.20 dyskusja
11.20–11.40 przerwa

11.10–11.30 dyskusja
11.30–11.50 przerwa

11.40 prof. dr hab. Eugeniusz Nachlik (Narodowa Akademia Nauk Ukrainy),
Mitologia losu w tragedii poetyckiej *Kassandra* Lesi Ukrainki
12.00 prof. dr hab. Jens Herlth (UniFR), Zenon Fisz jako czytelnik literatury
ukraińskiej
12.20 mgr Łukasz Skrobała (UAM), Szkoła ukraińska w berlińskich wykładach
Wojciecha Cybulskiego

11.50 prof. dr hab. Michał Kuziak (UW), Oko i ucho. Zmysły w uniwersum
poznawczym *Marii* Malczewskiego
12.10 dr hab. Emiliano Ranocchi (Uniwersytet w Udine), Ukraina jako Północ
w *Marii* Malczewskiego
12.30 dr Aleksandra Sikorska-Krystek (UAM), Przypisy do *Marii* Malczewskiego
(komunikat)
12.40 dr hab. Zofia Dambek-Giallelis (UAM), Personifikacje w *Marii*
Malczewskiego (komunikat)

12.40–13.00 dyskusja
13.00–14.30 przerwa obiadowa

12.50–13.10 dyskusja
13.10–15.00 przerwa obiadowa

Salon Mickiewicza
Collegium Maius

Sala 327
Collegium Maius

14.30 dr Wiktoria Bilawska
(Uniwersytet Państwowy im. Iwana
Franki w Żytomierzu), Przestrzeń
urbanistyczna Ukrainy Prawobrzeżnej
w pamiętnikach epoki romantyzmu

14.30 dr Oksana Raniuk (Chmielnicki
Uniwersytet Narodowy), Figury
retoryczne w poezji Tarasa Szewczenki

14.50 mgr Inna Litwinowa (V.N. Karazin
Kharkiv National University), The
image of Ukraine in Ukrainian poetry
from the period of romanticism to the
present: ideological and aesthetic
parallels

14.50 mgr Daryna Slipeczuk (Narodowa
Akademia Nauk Ukrainy), Mitologia
stępu w poezji Józefa Bohdana
Zaleskiego (z *Marią* w tle)

15.10 dr Tetiana Moroz (Chmielnicki
Uniwersytet Narodowy), Twórczość
Lesi Ukrainki i Marii Konopnickiej:
wspólne i odmienne cechy

15.10 mgr Weronika Oleszczuk
(UW), „I was-że po tym nie ujrzę
rozdziśle, mojego serca wierni
przyjaciele?”. Ukraiński krajobraz jako
metafora uczuć podmiotu w lirykach
Seweryna Goszczyńskiego do roku 1830

15.30–15.50 dyskusja
15.50–16.10 przerwa

15.30–15.50 dyskusja
15.50–16.10 przerwa

Salon Mickiewicza
Collegium Maius

16.10 dr hab. Kwiryna Ziemia (prof. em. UG), Michała Czajkowskiego ukraiński
pejzaż ze sztafażem
16.30 mgr Adrian Sadowski (UAM), „Rycerską hulaszczęścią Kozaków postawić na
nogi Polskę. Braterskością Polaków spolszczyć Kozaków”. Ukraina w myśli
geopolitycznej Michała Czajkowskiego
16.50 prof. dr hab. Elżbieta Nowicka (UAM), *Na Ukrainie* Leonarda Sowińskiego
w kontekście tematu „1863” w polskim dramacie XIX wieku
17.10 prof. dr hab. Elżbieta Dąbrowicz-Płachecka (UwB), Rozstaje. Pisarze polsko-
ukraińscy w ujęciu Leonarda Sowińskiego
17.30 dr Milena Chilińska (UW), Recepcja ukraińskiego pejzażu *Marii* Antoniego
Malczewskiego w sztuce młodopolskiej

17.50 dyskusja

Salon Mickiewicza, Collegium Maius

15.00 prof. dr hab. Olaf Kryszowski (UW), Wizerunek melancholika w „obrazie
lirycznym” *Antoni Malczewski* Henryka Merzbacha
15.20 dr Marta Białobrzaska (UwB), Antoni Malczewski i jego Ukraina w prozie XX
wieku
15.40 mgr Agnieszka Kruszyńska (UW), Ewokacje w *Marii*

16.00–16.20 dyskusja
16.20–16.40 przerwa

16.40 dr hab. Jakub Żmizdiński (prof. UAP), Gdzie leży „stolica mitu ukraińskiego”?
Maria Antoniego Malczewskiego a *Na wysokiej poloninie* Stanisława Vincenza
17.00 dr hab. Jan Choroszy (UWr), Ile Ukrainy jest w *Poloninie* Stanisława
Vincenza?
17.20 dr hab. Paweł Panas (KUL), Ukraina Zygmunta Haupta – perspektywa
amerykańska

17.10 dyskusja
19.00 kolacja

środa, 9 kwietnia 2025 roku, Salon Mickiewicza, Collegium Maius

9.30 dr Olesia Nachlik (Narodowy Uniwersytet Politechniki Lwowska) Słuchać,
mówić, być usłyszonym. Ukraińska recepcja polskich reportażu literackich
o traumatycznych doświadczeniach Ukraińców i Polaków w XX wieku
9.50 prof. dr hab. Marek Wileczyński (UW), Hołodomor w powieści ukraińskiej: od
Wasyła Barki do Tani Pjankowej
10.10 dr hab. Magdalena Rabizo-Birek (Uniwersytet Rzeszowski), „Idealne miejsce
do mieszania się światów”. Polskie interteksty w nowej poezji ukraińskiej

10.30–10.50 dyskusja
10.50–11.10 przerwa

11.10 prof. dr hab. Katarzyna Kuczyńska-Koschany (UAM), O słowach i frazach
ukraińskich jako słowach poetyckich i niepoetyckich. Alfabet
11.30 dr hab. Christian Zehnder (Uniwersytet Ottona i Fryderyka w Bambergu), Rytm
ukraiński? Miłosz, Iwaszkiewicz i poszukiwanie formy pomiędzy poezją a prozą
11.50 dr Wiera Meniok (Uniwersytet w Drohobyczu), Serhija Żadana zwiastowanie
Marii – czytanie Drohobycza – psalmy dla Schulza

12.10–12.30 przerwa
12.30–14.00 przerwa obiadowa

14.00 dr hab. Karol Samsel (UW), *Od Sióstr* po *Grę losu*. *Maria* w piśmiennictwie Josepha
Conrada
14.20 dr Jędrzej Krystek (UAM), Nieuśmierzone, niewysłowione. Problematyka
traumy w cyklu podolskim Włodzimierza Odojewskiego (komunikat)
14.30 dr hab. Jerzy Borowczyk (prof. UAM), Pisanie ukraińskiego krajobrazu –
proces tekstotwórczy opowiadania Włodzimierza Odojewskiego *Jedźmy, wracajmy*
(komunikat)

14.40 dyskusja